

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 30 petit vrat a Din 2, do 100 vrat a Din 2.50, od 100 do 300 vrat a Din 3, večji inserati petit vrata Din 4. — Popust po dogovoru, inserativi davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12. — za inozemstvo Din 25. — Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNISTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica štev. 6.
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c., telefon st. 26 — CELJE, celjsko upravništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon st. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon st. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101

Postna hranilnica v Ljubljani st. 10.351

Odmevi beografskega sporazuma:

Rimska dognanja o političnem in gospodarskem pomenu sporazuma

»Giornale d' Italia« o njegovem odnosu napram Mali antanti in Balkanski zvezi — »Tribuna« o učinkovanju na razvoj trgovinskih odnosa med Jugoslavijo in Italijo

Rim, 31. marca, k. »Manchester Guardian« je o jugoslovensko-italijanskem sporazumu trdil, da pomeni »po ugotovitvah mednarodnih opazovalcev zadnji Mussolinijev poskus, da bi si zagotovil dobave živeža v sirovin, ki jih Italija nujno rabi, na kredit, da bi povzročil zmesto v vrstah Male antante in Balkanske zvezze. List je še dodal, da se je to mnenje opiralo predvsem na okoliščino, da je bil zunanjji minister Ciano v vsej naglici poslan v Beograd, čim je Mussolini prejel neugodne vesti iz Abesinije in o porazu v Španiji.

Gospodarski sporazum — za Jugoslavijo edini izhod iz sankcijske krize

Te trditve so izviale v italijanskih krogih silno ogorčenje in »Giornale d' Italia«, ki jih je v daljšem komentarju uvodoma zabeležil, je hudo zavrnil angleški list, da se intrigira. Ze tekst obeh beografskih sporazumov jasno priča o vsem drugem, le ne o tem, kar je izšlo v »Manchester Guardian«. Glasilo italijanskega zunanjega ministrstva poudarja, da sporazumi, kakršna sta beografska ne dozore v dveh dneh, nego se morajo pač prizpraviti z vso skrbnostjo, za kar je potrebno mnogo več časa. List za tem replicira na vsako trditve manchesterskega lista posebej. Italijane ne rablja nikakra blaga na kredit od Jugoslavije. Polozaj gospodarskih odnosa med Jugoslavijo in Italijo, kakor je bil statistično ugotovljen še 20. marca, kaže bas nasprotno, da je imela Italija v Jugoslaviji za 30 milijonov lir terjatev. Sicer je bilo v Italiji za okrog 50 milijonov zanirjenih jugoslovenskih kreditov, glede katerih pa je bilo že določen likvidacijski načrt, tako da je odpadlo 10 milijonov na račun tujškega prometa, 6 do 7 milijonov na devize, ki jih bo Italija odstopila Jugoslaviji, ostalo na italijanske dobove. Gospodarski sporazumi z Italijo so si želeli predvsem v Beogradu, kjer so spoznali, da je mogoče te v sodelovanju z Italijo popraviti skodo, ki je nastala zaradi sankcij. Kot nova osnova za zivahnje trgovinskih stike bo služil v prvi vrsti zivahnjskim potrebam Jugoslavije same.

Spontani pristanek Jugoslavije

Kar se tako zmede, ki naj bi nastala v vrstah Male antante in Balkanske zvezze, pravi rimski list, vse kaže, da je manchesterski list prezrl, da je Jugoslavija važen faktor v obeh zajednicah, ki pa je na drugi strani spontano pristala na pogodbo z Italijo.

Končno zavrača »Giornale d' Italia« tu, da angleške trditve glede položaja v Abezinji ter dogodkov v Španiji. Pomiritev Abesinije se razvija nemotenno in brez tehničnih težav.

Pomen kompenzacij

V zvezi s tem beleži, da so gospodarski krov v Jugoslaviji z največjim zadovoljstvom sprejeli novi gospodarski sporazum z Italijo. Zadovoljni so posebno zaradi tega, da se je, za osnovno tega sporazuma postavilo načelo izmenjave blaga. V boode se bo strukturno izvajala ta norma, ki v preteklih časih ni mogla priti do izraza iz mnogih zunanjih razlogov, kar je skodovalo tudi Jugoslaviji sami, kolikor zaradi tega ni mogla v maksimalni meri plasirati svoje blaga v Italijo.

O razvoju bodočih gospodarskih odnosa med obema državama je objavila tudi »Tribuna« zanimivo poročilo iz Beograda. V njem pravi med drugim: Beografski gospodarski krogi sodijo, da bi moralta Italija v smislu sporazuma preurečiti nekatere svoje industrijske panoge, tako da bo v skladu z lokalnimi razmerami in potrebnimi lažji plasirati svoje blago na balkanskih tržiščih. Kliring, katerega saldo naj bi se poravnal v devizah, bi bil absurden, kajti če je njegova likvidacija že naprej zajamčena, je kliring že sam po sebi odveč. Če pa ni poročava za popolno uveljavljanje kliringovega sistema, bi nastala nevarnost novega zastopa v teh odnosa.

Penetracija italijanske industrije na Balkan

Edini izhod si bi večja penetracija italijanske industrije na Balkan. Že lani v septembri sta se vladni sporazumi o uravnotejenju medsebojnega trgovinskega pravna. Če bi na eni ali drugi strani nastal

kakšni presezki, se imajo nemudoma pravnavati z državnimi nabavami. Ker v Jugoslaviji s temi ne bo mogoče računati v večji meri, je nastala nevarnost, da se bo jugoslovenski izvoz omejl na protivrednost uvoza iz Italije. V takem primeru bi se jugoslovenski izvoz v Italijo skrčil povprečno na polovico v primeru izvozom pred sankcijami. Zato bo moralta Jugoslavija kako drugega nuskupiti več blaga v Italiji. Dobra volja privatne inicijative in politični sporazum bosta lahko delata čudeže.

S stalnim gospodarskim odborom se ne mudi

Kar pa se tiče permanentnega jugoslovensko-italijanskega odbora, beleži omenjeni rimski list, pa so v Beogradu mnenja, da ga ne bo treba preveč forsirati. Odbor bo

moral predvsem najti sredstva in načine za izvedbo začasnega trgovinskega sporazuma iz lanskega septembra. Le v smislu njegovih jasnih načel bo mogoče definitivno urediti trgovinske odnose med obema državama. Sleherna improvisacija bi le škodila interesom obih držav.

Letalske zveze z Italijo

Rim, 31. marca, o. Med Rimom in Beogradom se vrše pogajanja o uvedbi stalnih zračnih zvez med Jugoslavijo in Italijo. Že letos naj bi se otvoril civilni zračni promet na dveh progah. Prva naj bi vezala Rim direktno z Beogradom, druga pa Milan z Zagrebom in eventualno tudi z Beogradom. V italijanskih gospodarskih krogih so mnenja, da bo otvoritev teh dveh zračnih prog zelo koristila obema državama.

Italijanski kralj bo potoval skozi Ljubljano

Na potu v Budimpešto se bo italijanska kraljevska dvica vozila skozi Slovenijo — V Budimpešti pripravljajo veličasten sprejem

Rim, 31. marca, k. Ze nekaj dni krožijo v mednarodnih krogih vesti o bližnjem posetu italijanskega vladara v Budimpešti, s katerim naj bi povrnil regentu Horthyju njegov nedavni obisk v Rimu. Sedaj so pričeli o njem podrobnejše poročati tudi italijanski listi. V svojih sprošnjih izdajah so objavili tudi že zanimiv program tega potovanja italijanske vladarske dvojice, ki bo posledi določenem programu potovala s posebnim vlakom preko Trsta. Ljubljane in Koriborje v Veliko Kanižo in dalje proti mad-

žarskemu prestolici. Na Rakeku bo italijanskega vladarja sprejel ban dravske banovine dr. Natačen in mu bo izrazil udanost in čestvo prijateljskega razpoloženja jugoslovenske vlade in naroda.

Prvi veliki sprejem na madžarskih tleh mu bo prirejen v Veliki Kaniži, nato pa v Budimpešti. Razen regenta Horthyja, vlade in visokih vojaških in cerkevnih dostojanstvenikov bodo po informacijah italijanskih listov sodelovali pri sprejemu tudi diplomatični zastopniki prijateljskih držav, predvsem Nemčije. Avstrije in Jugoslavije. V nadaljnjem programu je cela vrsta prireditve, tako velika revija madžarske vojske na Musolinijevem trgu v Budimpešti, kratko potovanje po Dunavu, ki bo imelo za svoj poseben pomen, ker se bo zaključilo v Esztergomu, sedežu madžarskih prinsipalov, enem izmed nekdajnih središč rimske Vzhodne Panonije, ki leži zdaj neposredno ob češkoslovaški meji, dalje poseben sprejem v madžarskem parlamentu in drugo.

Definitivni datum obiska še ni določen.

Povratek izgnanih Madžarov v Jugoslavijo

TRST, 31. marca, k. Kakor znano, se je koncem l. 1934 kmalu po tragičnih marsejskih dogodkih izselilo iz Vojvodine na Madžarsko okrog 1000 jugoslovenskih državljanov madžarske narodnosti. Odtej se ne bodo med z njih ni vrnili v svojo ožjo domovino.

Po najnovejših budimpeštskih informacijah tukajšnjega »Piccolos« sta se jugoslovenska in madžarska vlada sedaj po diplomatski poti sporazumili, da se ima to vprašanje končno urediti tako, da se bodo lahko vsi ti izgnanci povsem nemoteno vrnili v Jugoslavijo. Po nadaljnih potrobnih podatkih tržaškega lista jim bodo vrnjenia njihova posestva in priznane tudi njihov državljanske pravice in časti. Povrnitev jih bo tudi eventualna materialna škoda, kolikor je nastala na njih posestvih zaradi njihove odstotnosti. »Piccolo« meni, da pomeni ta sporazum važen element v razvoju dobrih prijateljskih odnosa med Jugoslavijo in Madžarsko.

Tatarescu v avdenci pri kralju Karolu

BUKAREŠTA, 31. marca, br. Kralj Karol je danes sprejel ministrskoga predsednika in zunanjega ministra Tataresca, s katerim je dali časa konferiral o bližnjih konferenčnih Male antante v Beogradu.

no-socijalističnim režimom in cerkevni oblastmi. V njem ugotavlja, da je njihova napetost v poslednjih tednih sicer nekoliko popustila, da pa nemška vlada vendarle še zmerom ni opustila svojega načrta o ukinitvi vseh verskih žol. Nadalje namerava izdati stroge ukrepe proti vsem duhovnikom, ki bi kjerkoli kritizirali sedanja režime v Nemčiji in obsojali narodno socialistično stranko ter njej podrejene organizacije. V gotovih primerih bodo krščljih teh odredb tudi arhanj in postavljeni pred sodišče. Prihodnje dni namerava nemška vlada poslati Vatikanu tudi protestno noto proti poslednjemu papeževi enekliku in njeni objavi po cerkvah v Nemčiji.

Taki ukrepi bi po mnenju pariškega lista povzročili nov hud spor med Vatikanom in nemško vlado. Konferenca v Fuldi pa bo prav zaradi njih se poseben pomena za nadaljnje odnose med cerkvijo in političnim režimom v Nemčiji.

Beckove konference v Cannesu

Pariz, 31. marca, o. Poljski zunanjji minister Beck, ki je prišel za veliko noč v Cannes, je tam klub temu, da bi se moral odpočeti, razvij izredno živahno diplomatsko akcijo. V Cannes sta bila predvsem pozvana poljska poslanika iz Berlina in Pariza. Na konferenci so podrobno proučili najnovejši razvoj evropske situacije. Nadalje se je Beck ustalil z novim komisarjem Društva narodov za Gdansk profesorjem Buckhardtom. Baš na velikonočno nedeljo je končno imel daljši sestanek s francoskim zunanjim ministrom Delbosom, ki mu prisplojajo tukajšnji politični krogi velik pomen. Razpravljala sta o nemški odgovoru na angleško noto glede na nadaljnja pogajanja za novi lokarnski pakt, kakor tudi o belgijski neutralnosti.

Norman Davis v Londonu

LONDON, 31. marca, AA. Danes pričakujejo tu ameriškega poslanika Normana Davisa, ki je fungiral kot poseben delegat Zedinjenih držav pri prejšnjih pogajanjih za razorozitev in drugih važnih vprašanjih. Da vse. Norman prihaja uradno kot zastopnik Zedinjenih držav na mednarodno sladkorno konferenco. »News Chronicle« misli, da bo Davis porabil to priložnost in sondiral možnost gospodarskega sporazuma med Francijo, Anglijo in Zedinjenimi državami. Zniranje carinskih ograj med tremi velikimi demokratičnimi državami je bilo že predmet razgovorov med predsednikom vlade Leonom Blumom in ameriškim poslanikom v Parizu Bullittom. Britanska vlada je bila doslej v tem pogledu zelo rezervirana.

Trgovinska pogajanja med Rumunijo in Grčijo

ATENE, 31. marca, AA. Izvedelo se je, da se bodo v Bukarešti začeli razgovori za obnovo grško-rumunske trgovinske konvencije. V ta namen se bo grška delegacija odpeljala v Bukarešto.

Borzna poročila.

Curz, 31. marca. Beograd 10. Pariz 20.1775. London 21.455. New York 439. Bruselj 73.925. Milan 23.10. Amsterdam 24.30. Berlin 176.55. Dunaj 80.25 — 81.90. Praga 15.21. Varšava 88.20. Bukarešta 3.26.

Politični obzornik O narodnem in državnem edinstvu

V »Glasniku JRZ za savsku banovinu« čitamo: »V zasmeh je in sramoto, da še žive po strašni vojni revoluciji in po priznanju narodnega edinstva, države in državne oblike in dvigajo drzno glave ostanki pokolejnega, ki nosi na sebi breme starih zmot in grehov in vlija v duše naše mladine svoj strup, skrbec za to, da ne izgine otrovno seme separatizma. Toda prenehalo bo tudi to! — Tako piše glasilo JRZ za savsko banovino, tako pišejo vsa glasila te stranke po drugih banovinah, kakor »Samouprava« in »Vreme« v Beogradu, »Pravda« v Sarajevo, tako govore vodilni politiki in državni uradniki te stranke v Beogradu in na svojih shodi v Sumadiji, samo pri nas še nismo sledili, da bi se kdo iz krogov JRZ zavzemal za narodno in državno edinstvo.«

Ali je hrvatsko seljaštvo zase narod?

Predsednik »Matice Hrvatske« profesor Filip Lukas je nedavno tega v nekem svojem govoru poudarjal, da hrvatski kmet zase še ni narod, mareč je da narod še v skupnosti z drugimi stanovi — z delavstvom, trgovci, obrtniki in uradniki. Vodja hrvatskega narodnega pokreta dr. Vlado Maček ni istega mišljenja s profesorjem Lukasom. V svojem glasilu »Hrvatskem Dnevniku« je objavil dr. Maček o tem vprašanju tole: »Želim s par besedami pojasniti, da je hrvatsko seljaštvo tudi samo za sebe narod in da bi bilo v hrvatskem rodu nobenega drugega stanu. Hrvatski kmeti narod lahko v skrajni potrebi ustvari sam vse materialne dobrine, ki so potrebne za življenje ne glede na druge stanove in razrede. Potrebno je, da hrvatski kmeti narod očišči svojo zavest, da je on narod sam po sebi in sam za sebe, a hrvatsko meščanstvo in inteligenco mora uvideti, da more biti pravi del hrvatskega naroda same, ako sprejme vse duhovne dobrine, ki jih je hrvatsko seljaštvo ustvarilo in iz katerega je kaipak tudi izšlo to meščanstvo in talenčina.« — Radovedni smo, kaj poriče pri tej izjavi predsednik »Matice Hrvatske«! Kot disciplinirani član hrvatskega narodnega pokreta se bo brez ugovora prilegodi mišljenju gospoda predsednika.

Ravnopravnost v pravicah in dolžnostih

V »Novi Rječnik« je napisal Adam Pribičević uvodnik, v katerem zlasti poudarja: »Razčaranja, ki so nastala po uedinjenju, zlasti v zadnjih letih, so imela za posledico razpoloženje, ki se pojavi na izjavljaju velikih ned. Ilirstvo, pokret srbske nacionalne omladine, vojne za osvobodenje, vse je izzvalo isto nezadovoljstvo, ozljed, medsebojno očitljajočo in bežanje v zgodovino... Deklamira se o prvem »nejunaškem času« Ivana Mestrovica, o »snajstavnih zastavah, ki jih je kdaj nosila vojakova roka« ali sredji bednega, dejansko nepismenega naroda, dasi počna črke, o »vsih in morda celo gotski kulturi, ker se ti ekstremni elementi ne priznavajo za Slovane. Iz vseh teh stisk in nadlog pa bomo brez večje škode izplavili, ako bomo iskali višje vidike in širše koncepte. Te pa imamo: To je borba za pravo demokracijo, za svobodo in medsebojno očitljajočo in bežanje v zgodovino...« Res! Popolna ravnopravnost v pravicah in dolžnostih vseh državljanov brez razlike verske, plemenske in strankarske pripadnosti, to je tisto čarobno sredstvo, ki bi na mah spravilo s sveta vsa ona vprašanja, ki že desetletje zavirajo konsolidac

PRIDE V KINO SLOGO!

Veliko filmsko delo iz Hrvaške jetnikov v ameriški kazenski koloniji

Jetniki s hudičevih otokov

z glasom vlogi **WARNER BAXTER**, najboljši ameriški dramatik.

Vedempska vsebina, polna dramatičnih prizorov iz najtemnejše strani ameriškega gospodarstva.

PREMIERA V ČETRTEK, DNE 1. APRILA!

Posledice velikonočnega snega

Na sadnem drevju ni posebne škode — Delo na polju bo zastalo najmanj za 14 dni

Ljubljana, 31. marca.

Sneg po pomladnem enekoncu, 21. marca, ni niti posebna pri nas, saj je pogosto snežilo še celo aprila. Prava pomlad se začne še, ko prihaja v dežela zeleni vitez Jurij, kakor misijo kmetje. Vendar je tako visok sneg spomladi izjemna, zlasti še po takoj mili zimi, kakršna je bila letos. Kmetje, ki imajo oster, že prirojen čut za opazovanje vremena, so bili prav tako presečeni nad snegom, kakor meščani. Začeli so se že marljivo pripravljati na pomladnega dela in na zimo ni več nihče misil.

KAKSNE BODO POSLEDICE

POZNEGA SNEGA

V začetku se je zdelo, da bo sneg napravil mnogo škode v sadovnjakih, parkih in gozdovih, ker je bil južen. K srči pa ni zmrzvalo in sneg je napravil na drevju mnogo manj škode, kakor so se ljudje bali. Če bi zmrzvalo, bi se sneg bolj oprijel vječja, ki bi postalo zaradi ledu tudi krhko, ter bi se lomilo kakor jesen. Tudi v ljubljanskih parkih sneg ni napravil posebne škode. Drevja ni lomilo, greda pa še niso nasajene z nežnim cvetjem, ki bi ne preneslo prehodnega mraza.

Vendar se marsikdo s skrbjo vprašuje, kakšne bodo posledice poznega snega za poletjelstvo in nekateri druge kmetijske panoage. Kmetje sicer celo cenijo aprilske sneg, če, da gnoji bolje kakor umetna gnojila ter da je še posebno potreben za pomladno setev in saditev. Kolikor lahko presodimo že zdaj, lahko rečemo, da sneg ni napravil velike gospodarske škode neposredno in od vremena v teh dneh je odvisno, ali bo sneg koristil kmetijstvu ali pa posredno škodoval.

ALI JE SNEG SKODOVAL

SADJARSTVU?

Obrnili smo se na nekatere sadjarje strokovnjake ter jih povprašali, ali je sneg koristil kaj škode na sadnem drevju. Odgovorili so nam, da mora biti dober sadjar spomladi se posebno na straži kot opazovalec vremenskih pojavitv; tako imogni sadjarji letosnjih velikonočnih praznikov niso praznovani, ker so oba dneva otresali snežni sadnega drevja. Skrbnimi sadjarjeni sneg ni napravil škode na sadnem drevju. Vendar pa mora biti sadjar previden tudi pri tako preprostem opravljanju, kakršno je otresanje snega z drevja; ktori ni bil dovolj oprezen, je lahko napravil mnogo škode na drevju, ki je že začelo brsteti, ter je pri otresanju snega stresel tudi precej popkov.

Sicer pa sneg ne more škodovati, če zavre brstjenje in evetenje sadnega drevja. Se-

veda, samo, če ne nastopi hujši mraz. Ko sneg kopni, odvzame zraku toplotu, kar lahko postane usodno ponoci, zlasti, če bi se zjasnilo. Slana bi napravila veliko škodo; ujetence bi bile marchice in breskve. Nekateri sadjarji sicer varujejo breskve in marelične pred slano s posebnimi pokrivali ponocni, toda dejansko ni mogoče obvarovati vsega zgodnjega sadnega drevja pred hudo slano.

K srči je začel sneg naglo kopneti in najhujšo nevarnost snog najbrž prestali. Zavladalo je znacilno pomladno južno vreme in slana najbrž ne bo. Če bi sneg ležal delj časa in če bi pritisnil mraz, bi bilo sadjarstvo pripravito tudi posredno. Zdaj so začele gnezdit živčekarji ptice ki so razen nekaterih žuželk najboljše zaveznice sadjarstva; ptice uničijo največ škodljivega mrčesa na sadnem drevju in njihovega koristnega dela bi ne mogli dovolj nadomestiti z najmodernejšimi sredstvi za uničevanje sadnega mrčesa. Ako bi pritisnil mraz v tem času, ko ptice začnejo sustainavljati svoje družine, bi odletele gnezdit drugam, kjer je nekoliko toplejše. Pregovor pravi, da vsaka ptica najraje tja leti, kjer se je izvalila.

Včeraj so se ptice zopet začele oglašati na naših parkih in pri hišah, zdaj so med prazniki skoraj povsem utihmile. Zima ne bo mogla več zaustaviti pomladni in čez nekaj dni bodo zopet zazeleneli travniki in polja.

SNEG JE ZAVRL POLJSKA DELA

Ceprov sneg ni napravil kmetijstvu ne posredno velike škode, je vendar zelo zavrl pomladna poljska dela, kar ni brez pomena. Pomisliš te rebra, da zaradi tega trpe zlasti veliko škodo naši zelenjadari, ki bi imeli zdaj že največ dela na vrtovih. Pa tudi sicer, je sneg napravil mnogo škode na vrtovih, ker jih nekateri zgodnje vrste zelenjave gnijejo pod visokim snegom in ker ne morejo nabirati zelenjave za prodajo.

V začetku aprila začne kmetje že saditi krompir. Ceprov bo sneg naglo skopnel, zemlja ne bo še tako kmalu primerna za oranje, ker je globoko premočena. Zaradi tega bo do zastala najmanj za 14 dni, kar je hud darce za kmetja. Tudi pomladna paša se ne bo mogla začeti še tako kmalu, kar je tudi usodnega pomena za marsikaterega živinorejca, ki nima več krme za živino.

Pri vsem tem je treba tudi upoštevati, da bo sneg zelo koristil kmetijstvu, ker bo dobro pognojil zemljo. Pomladni sneg vsebuje namreč mnogo kemičnih snovi, ki so izvrstna gnojila in ki jih zemlja potrebuje zlasti sponladi:

stropno moderno hišo. Govori se, da načrterava pozneje otvoriti v njej restavracijo.

Naše gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. uri.
Sreda 31. marca: Med štirimi stenami. Red Šreda.

Cetrtek 1. aprila: Zadnji signal. Red Četrtek.

Petak 2. aprila: zaprto.

Zanimiva premiera bo v tekocem tednu, igrali bodo Fodorjevo »Matur«, delo, ki ga so vprizorili pred nedavnim z velikim uspehom na Dunaju. Vsebinsko predstavljajo konflikt med gimnazistko in profesorskim zborom, ki ga predstavljajo profesorji dveh različnih vzgojnih metod. V igri sodelujejo gg. Levar, Debevec, Gregorin, Drenovec, Jerman, Plut in Daneš, ter dame: Nablocka, Mileva Boltarjeva, Mira Danilova, Levarjeva, Slavčeva in Juga Boltarjeva. Režiser: Ciril Debevec.

OPERA
Začetek ob 20. uri.
Sreda 31. marca: Ero z onega sveta. Red A. Gostuje gosp. Josip Krizaj.

Cetrtek 1. aprila: Vesela vdova. Izven. Cene od 30 Dir navzdol.

Petak 2. aprila: zaprto.

Sobota 3. aprila: La Boheme. Poletni abonma C. Gostuje gd. Anita Mezešova, članica beograjske opere.

Gostovanje sopranskega gd. Anite Metzovete v Puccinijevi »La Boheme« bo v soboto 3. aprila za poletni abonma, ki nosi označo red C. To je prva predstava za ta abonma. Gd. Metzoveta, ki je absolutnika ljubljanskega konservatorija in se je v Ljubljani že ponovno odlikovala s svojimi nastopi, ki so ji obetali lepo pevsko karijero, je v letih, odkar je angažirana na beograjski operi, napredovala v vseh oziroma. Partija Mimi se prav posebno prilega njenim kvalitetam in ji daje priliko, da uveljavlja vse svoje pevske in igralske vrline.

Otroško opereto »Fekov Miško« bodo izvajali kot matinejo ob pol 11. uri dopolne v operi, dne 4. aprila. Članici omladinskega gledališča iz Zagreba (učenci srednje šole in učenci Ljudske šole) igrajo večno vlog v opereti, ki pekarja in njegovo ženo igrata gosp. Rutič ter ga. Ebric-Fričeva. Libreto za opereto je pisal Robert Neugebauer, sedmošolec, glasbo je skomponiral Milan Asić, maturant in študent zagrebkega konservatorija, scenograf pa je Valter Neugebauer, četrtošolec, ki igra tudi eno izmed glavnih vlog. Zagrebke kritike so pole nekaj hvalne za to priveditev, ki je imela predvsem velik moralen uspeh, obenem pa je odkrila nekaj prav talentiranih

mladih igralcev. Režijo operete je vodil gosp. Viktor Leljak, ki je član zagrebške drame. Otranke zvora je naštudiral učitelj Julij Ristić, narodna koča pa ga Tanja Manola. Cene za matinejo so znižane od 24 do 2 Din.

Frank Sakser

Ljubljana, 31. marca
V svoji hiši v St. Vidu nad Ljubljano je davi ob 4. premijni znani bivši bančnik in organizator naših ameriških izseljencev Frank Sakser.

Franka Sakserja se spominja zlasti starejši rod naših izseljencev, saj je bilo njegovo delovanje v Ameriki, kamor se je preselil še zelo mlad, tesno povezano z našim izseljenskim življem. Pokojnik, ki je dosegel starost 83 let, se je izučil tiskarske obrti v Narodni tiskarni v Ljubljani, potem pa je odšel v Ameriko s trebuhom za kruhom. Udejstvoval se je v raznih poklicih, nato pa je ustanovil v Newyorku svojo banko, ki je kmalu zaslovela med našimi izseljenci zaradi svoje solidnosti. Kasneje je pridružil temu podjetju še lastno tiskarno, v kateri je prideloval izdajati svoj časnik slovenski ameriški list, »Glas Naroda«, ki izhaja še danes.

Pred leti se je Frank Sakser ponovno pripeljal iz Amerike v domovino, prepustivši svoja podjetja sinu, nakar se je slednji s svojo sestro trajno naselil v St. Vidu. Kupil si je hišo in se doma pečal z obdelovanjem vrtov ter sadjarstvom. Navzlini visoki starosti je bil do zadnjega razmeroma trden in je še zadnjih čas legal v posteljo, iz katere ni več vstal.

Spoštovani pokojnik si je pridobil veliko zaslug v tudi na karitativnem polju ter je bil pred leti odlikovan od našega Redčega križa z najvišjim odlikovanjem: velikim križem.

Bodi ohranjen plemenitemu pokojniku trajen spomin!

KINO IDEAL

DANES! DANES!

KAREL MAY

»Skozi pustinjo«

Pustolov film, poln napetosti in romantične orientacije

Predstave ob 16., 19. in 21.15 uri.

»Slovencu« v odgovor

Po dolgem času je »Slovenc« zopet prinesel do sipe. Liki murnjek je prilezel iz luknjice in se v vsem svojem junastvu zopet zakadil v »Slovenski Narod« in sicer — čutje in strimte — zaradi brezvernskega ali če hočete marksističnega članka na naši velikonočni številki »Praznik vstajanja«. Še prej se je spodtaknil ob storitvi »izpod sita« in prav, da smo si jo gladko izmisili. Da mu gladko dokažemo, da si je nismo izmisili, mu povemo na uho, da se je ta storija zgodila v Stranjah pri Kamniku in da je zadnje ptice resnična. Pa to samo mimogrede. »Slovencu« denuncijantska žilica ne da miru, da bi ne namigaval na nekakšno levičarsko orientacijo »Slovenskega Naroda«. V svojo nezrebo ima pa celo v lastnem taboru vedno manj naivnežev, ki ne vedo, kako je s to orientacija. Ce se le upa izreči o čemurkoli svoje mnenje, če imas le malo zdrave pameti in če gledaš trezno na življenje, si marksist, komunist, boljševik in kdor je v kaj še, same to, kar si v resnici.

Slovencu ni prav, da smo baš za velikonočne praznike zapisali, da je treba

predvsem verovati v vstajenje razuma, ki edini lahko postane pravi gospodar sveta. Čudno se zdi na prvi pogled, da se gospodje iz Kopitarjeve ulice razuma tako stršno boje. Pa morda vendar nisi sam sprti z njim? Z zdravim so izkriviljena pa so vzel v zakup in ne trpe, da bi kdkoli ubiral te strune, ker so jim edine in najbolj nevarne. Zdrav razum namreč že sam po sebi odklanja vse to, kar služi »Slovencu« in duševno nji sorodni gospodi za orožje političnega in kulturnega boja.

Zdrav razum pokaže človeku to gospodu in njeno pojetje v pravi luč in zato tako zaviljivo, če spregovori o njem. Mlatenje prazne slame imenuje »Slovenc« v svoji togoti trditev, da bi moral biti največja odlika človeka razum brez vseh priveskov. Prav radi mu verjamemo, da mu je tako mlatenje prazne slame trn v peti. Čudno se nam zdi, da sploh odgovarja manj in da se v svoji bistrounosti tako globoko pojavi. Sicer mu bo pa najbrž že iznajma bodočnost sama odgovorila na vprašanje, ki je s tem mlatenjem prazne slame in s skrivanjem svobodomiselnstva. Vendar bi nas pa zanimal »Slovenc« odgovor na vprašanje, kaj more dvigniti človeštvo iz sedanjega kaosa, iz vedno večje bede in morskega razkroja?

Odkopavanje žrtev

se nadaljuje

Odkopali so trupla Vinka Šarabona, Vilka Plajbesa, Jožeta Mladiča in Bertla Ahaciča

Tržič, 31. marca

Reševalne ekspedicije ostajajo navlči nevarnosti novih plazov na kraju strašne nevreče, trudč se, da čim prej odkopljajo žrtev. Včeraj malo pred 14. je prispelo v Tržič pod vodstvom kapetana Pirša iz Skofje Loke 53 vojakov, ki so nemudoma oddali na pobočje Storžiča, kjer so navzlie utrujenosti takoj pridelci odkopavati ponesrečenec. Od SPD Jesenice so priheli na pomoč prezkušeni reševalci Joža Cop, Frelih in More, tam pa so že od nedelje popoldne še številni Tržičani, povečani uslužbeni predstavniki ter podjetja »Runo«. Obre podjetje sta na naknadno odposlali na kraj katastrofe še drugo reševalno ekspedicijo, obstoječo iz nameščencev.

Odkopavanje je še vedno izredno nevarno, ker se utegnijo utrgati novi plazovi. Vodstvo vsega dela je v rokah načelnika reševalnega odseka SPD Ljubljana dr. Breclja, ki je prisel na kraj, kjer se je ustavil plaz, s tovarjem Hudnikom in v vojak vred. V tork zjutraj se je sprožil nad Skarjevimi pečmi nov velik plaz, ki je prigrpel po pobocju in prekril prvotno, tako da so ostala tripla žrtev še globlje v snegu. Klub temu pa tržični reševalci niso odnehalni in so pridno iskali dalje. Plaz je dolg blizu 700 m in je sprejel razcepil v dve polovici, dovoje dlančnic, ki sta se raztegnili po poboci, ko sta se razkrečili ob skalah.

POLEG NEVARNOSTI NADALJNJIH PLAZOV DEŽ IN VETER

Reševalci, ki so delali včeraj ves dan z veliko vremeno, popoldne pa, ko so dobili pomoč, še z vecjo vremeno, so izpostavljeni ne samo nevarnosti plazov, marveč tudi hudenju vetru, ki je pričel pihati že zjutraj. Od časa do časa je zagrmelo in zabobneno pod snežišči nad Skarjevimi pečmi, kjer se je utrgalo še več plazov, ki pa so k srči vse drugo drugo ter pridrveli v dolino severne od kraja, kjer so bili zaposleni reševalci. Ko je veter nekoliko pojental, je pricelo napravo snežiti, kasneje pa deževati. Navzlin temu se je prid vodstvom žrtev nadaljevalo, čeprav skoraj brez izgledov na uspeh. Zdajo se, da so po južnem ponovnem plazu žrtev zakopane še globlje v snegu. Slednji so se jeli vojaki z drugimi reševalci vred posluževali dolgih zelenih drogov, s pomočjo katerih so tipali v globini do 10 m. Pod večer je bilo nujno prizadevanje kronano z delnim uspehom.

TRUPLO VINKA SARABONA NAJDENO

Ko so reševalci plaz prerezali od spodaj navzgor, so tipači z drogom naleteli ob strani v globini nekaj metrov na ne

DNEVNE VESTI

Iz državne službe. Za policijskega stražnika-pripravnika pri upravi policeje v Ljubljani je imenovan Vinko Šobar. Na lastno prošnjo je promščen služitelj Alojzij Metelko od sestrega načela v Krškem k banski upravi.

Odvetniška vest. Dr. Alojz Bratkovč, avokat v Slovenjgradcu, se je odpovedal izvrsjanju avokature s 26. marcem 1937. Z istim dnem je bil na lastno željo izbrisan iz imenika avokatov. Za prevzemnika njegove pisarne je bil imenovan in vpisan v imenik avokatov s sedežem v Slovenjgradcu Mirklo Lovrec.

Tujski promet v naši državi. Po uradnih podatkih odseka za turizem je posetilo 227 naših turističnih krajev 944.910 turistov, od teh 677.326 naših državljanov in 257.590 tujcev. Nočinj je bilo 5.265.000. V primeri s predlanskim letom je bilo lani pri nas 15.376 tujcev več. Avstrijev je bilo 64.080, Čehoslovakov 68.123, Nemcov 36.968, Anglezov 10.798, Francuzov 9.441, Madžarov 13.525, itd.

Kongres geometrov. Včeraj je bil v Sarajevu otvoren kongres geometrov in geodetov, na katerem se je zbralo okrog 200 delegatov. Iz poročila glavne uprave je razvidno da je v naši državi 1.200 geometrov in geodetov. Kongres bo danes zaključil svoje delo.

Reorganizacija zavoda za pospeševanje zunanjega trgovine. Včeraj je stopila v veljavno uredbo o organizaciji zavoda za pospeševanje zunanjega trgovine, kakor je določeno v finančnem zakonu za leto 1936-37. Uredba odpira zavodu širše potrebe dela in točno določa njegove naloge. Zavod se deli v osem odsekov, med katerimi so najvažnejši odseki za ospadarsko poročevalsko službo, za kompenzacijo posle, za sadje in solstive, za industrijska zelica in opis ter za gozdne proizvode. Zavodu se pripeljajo tudi trgovinski muzej, Gospodarski krogi bodo v bodoče hitre in neposredno dobivali od zavoda potrebne informacije.

Brezposelnost v naši državi. Po podatkih Osrednje uprave za posredovanje dela je iskal v februarju pri vseh borzah dela zaposlitve 80.462 moških in 6.199 žensk. Brezposelnji so dobili v februarju 4.236.556,50 Din podpore. 1. marca je bilo pri borzah dela prijavljenih 35.056 brezposelnih moških in 5.722 žensk.

KINO SLOGA
DAJNE POSLEDNJI!
Paul Hörbiger
KOCIAZEGA PESEM

Matineja danes ob 14.15 uri
Shirley Temple
ANGEL AERODROMA

MATICA
MLADOST KRALJICE
Jenny Jugo — Friedrich Benfer

UNION
Benjamino Gigli
GLAS SRCA
Geraldina Katnikova

Predstave ob 16, 19. in 21. ura

Pravilnik o zdraviliščih ter mineralnih in topilih vodah. Včeraj je stopil v veljavno pravilnik o izpremenitvi in dopolnitvah pravilnika o zdraviliščih ter mineralnih in topilih voda z dne 24 junija 1920. V bodoče bo pristojni ban na predlog banske uprave za vsako zdravilišče posebej določal kako dolgo trajata zdraviliška sezona. Zdraviliški upravi načelujejo upravnik zdravilišča ki se v državnih odnosno banoviških zdravilišč postavlja po odredbah vseh zavodov za državne odnosno za banoviške uradnike prvenstveno iz vrst zdravnikov, inženjerjev in pravnikov s potrebnim poznavanjem zdraviliške službe, v manjših zdraviliščih pa s popolno srednjo šolo, prvenstveno strokovno. Zdraviliški zdravnik v državnih zdraviliščih imenuje pristojni minister, banoviškega pa pristojni ban, ki potrjuje tudi izbiro zdraviliškega zdravnika v privatnih zdraviliščih.

Proračuni naših občin. Finančno ministrstvo objavlja statistiko izdatkov in dohodkov po občinskih prečrpanih za leto 1935-36. Statistika kaže da je imelo 375 podobičnih občin 669.6 milijonov Din izdatkov, v proračunskem letu 1934-35 pa 711 milijonov. Globalno so se izdatki občin znizali za 5,8%. 375 občin dravške banovine je imelo v proračunskem letu 1935-36, 87,6 milijonov izdatkov, v prejšnjem proračunskem letu pa 82.000.000. Izdatki so se povečali za 7%. Statistika tudi kaže da so padli dohodki od občinskih dokladov, zlasti v ustanov, takš ter posloj. Povečali so se dohodki troščin in odkupu kuluka.

Z mrtve proglašeni. Okrožno sodišče v Ljubljani je uvedlo postopanje, da se proglaše za mrtve Franc Novak iz Vnajnjih goric, Karel Prek iz Ljubljane, Jošt Smukovci iz Bohinjske Bistriče, Jože Zubakovec iz Zubakovej in Anton Mule iz Pudova.

Iz »Službenega lista«. Službeni list kr. banske uprave dravske banovine št. 26 z dne 31. t. m. objavlja pravilnik o banoviškem proračunu dravske banovine za leto 1937-38 pravilnik o proračunu izrednih izdatkov in dohodkov občednega sklada dravske banovine za leto 1937-38, proračun izrednih izdatkov in dohodkov občednega sklada dravske banovine za leto 1937-38 obave banske uprave o počitanju občinskih davščin v letu 1937-38, izpremembe v staležu državnih in banoviških uslužencev na območju dravske banovine in razno objave iz »Službenih Novin«.

Iz banoviške službe. Premeščeni so po službeni potrebi uradniški pripravniki cestnega nadzornika Vladimira Jan od cestnega odbora v Prevajah k sestremu cestnemu odboru v Dravograd, arhivski uradnik tajnik sestrega cestnega odbora Franc Stipešič iz Prevajah v Dravograd, banoviški kmetijski uradnik Alfonz Zdolšek od cestnega načelstva v Kranju za arhivskoga uradnika pri sestremu načelstvu v Kamniku, banoviški zvančnik Ivan Kastrevce od kmetijske šole na Grmu k upravi banoviške trdnice in drevesnice v Leskovcu pri Krškem in banoviški zvančnik Franc Zibernert od uprave banoviške kmetijske šole na Grmu k upravi banoviške kmetijske šole v Rakičanu.

»Roman o Prešernu«, dejo naše znane pisateljice Ilke Vašetove, se naroča pri pišateljici. Njen naslov, ki je v oglašu v velikonočni številki našega lista pomotoma izostal, je: Ilka Vašetova, Ljubljana, Lavričeva ulica 6.

Novodošte državne srečke prodaja menjalnica »Reicher & Turk«.

Danes poslovilni večer

kavarniške godbe pred običajnim odhodom na morje.

in v dancingu: priljubljenega muzikalnega komika Q UACKA s posebnimi zabavnimi točkami.

Četrtek 1. aprila:

nova godba v kavarni ter popolnoma nov spored v dancingu.

Vstop prost.

UPRAVA.

Lindbergh polet preko Beograda. Iz Atene je prispevala vest, da bo letel slavni ameriški letalec polkovnik Lindbergh iz Atene v London preko Beograda in Budimpešte, kjer se namerava ustaviti, da izpolnil svojo bencino.

144 milijonov Din globe. V Petroanca pri Varazdinu je prišla Jana na dan velika aféra v tvornici špirita grofa Bombellessa. V tvornici so imeli skrite cevi in ventile, da so lahko spravljali v promet špirit brez državne kontrole. Tvorstvo so zapretali. Komisija je našla v nji 26 hl špirita več, nego bi ga smelo biti. Finančna direkcija je obesodila ravnatelja Kriške na 2.000.000 Din denarne globe, toda finančno sodišče v finančnem ministru je zbralo nove podatke, na podlagi katerih je bila ta sorazdeljena v Kriški obsojen na 144 milijonov Din globe. Kolikor bi ne mogel plačati se bo ekskulativnim potom izterjal od grofa Bombellessa. Grof se lahko pritoži proti tej razsodbi na državni svet, toda pričetki mora za takšno 1.440.000 Din.

Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo deloma oblačno, spremenljivo vreme. Včeraj je snežilo v Zagrebu, deževalo pa je v Ljubljani Mariboru, Splitu in na Rabu. Najvišja temperatura je znašala v Skoplju 21. v Sarajevu 17. v Splitu 13 v Beogradu 12. v Ljubljani 6.2, v Zagrebu 6. v Mariboru 5. Davi je kazal barometr v Ljubljani 765.9, temperatura je znašala 2.5.

Porodna operacija s kuhinjskim nožem. V vasi Brezna blizu Varaždina je postal žrtve mazništva 25letna kmetica Amalija Avguštin. Ker ni mogla roditi, je moč poklicati za take posle vedno pripravljeno sosedo. Novorojenček se je bil že zadušil porodnico je pa čutila vedno hujše bolestine in prosila da, nai ji pomagajo. Ker niso mogli poklicati zdravnika je vzela sosedka velik kuhinjski nož s katerim je odrezala novorojenčko roko. Ta operacija je trajala nad dve uri in nesrečna porodnica je kmalu v grozljih mukah umrla. Zdravnik je pozneje ugotovil, da je ležal novorojenček počez v maternici. Nastalo je vnetje trebušne mrene. Nepravilni vzhod smerti je bila pa srčna kap.

S sekiro ubila svojega ljubčka. V vasi Andrijevi pri Savonskem Brodu je goljeni kmetica Manda Jurašović na velikonočni pondeljek s sekiro ubila svojega 65letnega ljubčka Joso Drgmečića, enega najbogatejših živčanov. Po smrti svoje žene se je bil Drgmečić zaljubil v takrat se lepo in mlado Mandu, s katero je sčasoma zapravil ves denar, da je nai mogel več vzdrževati. Lubitvene gre skozi želodec tudi teje sta: Manda in Joso sta se teta prepirati. Ko sta se na velikonočni pondeljek ponovno spriali je pogribila Manda sekiro in je udarila svojega ljubčka večkrat po tliniku, da je obležal mrtev.

Samomor zagrebšči gospodinjčarke. Včeraj zjutraj so našli v Zagrebu morto gospodinjčarko v Masarykovi ulici 6. Almo Šaričevič. Zastupila se je z očetovo klinino, ki jo je popila pol litra. V smrt jo je poginal deloma začest za umrli močen. deloma pa težke gmotne razmere. Bila je pa tudi tik pred deločitvijo, kar jo je še bolj potrolo.

Neprijetno pismo od doma ga je poigralo v smrt. Ve veliko mlako pri Zagrebu je skočil vrtca Ivan Dimitrijević, doma iz neke vasi v Srbiji. Od doma je dobil neprijetno pismo, kar ga je tako potrilo, da je šel v smrt.

Iz Ljubljane

Na razstavi arhitekture in urbanizma, ki bo prihodnji teden od 4. do 11. aprila na Jakopičevem paviljonu, nam počaže arhitekt Jurij Neidhardt iz Zagreba svoje projekte in fotografije modelov za moderno letaliste, kolodvor in sokolski dom v Šarenem, velesejem, obrtno Živo, pavilon veletrga ter skoči konvikt v Zagreb: dajte projekti za jugoslovenski razstavni paviljon 1937 v Parizu, delavsko načelje Bata ter več drugih studij. Iz urbanizma pa bo razstavljena študija za novi Zagreb in Šušak ter regulacija trga Kralja Petra v Sarajevu. Razstavljeni projekti so povezani delna z jugoslovenskimi in mednarodnimi načelci.

Iz »Službenega lista«. Službeni list kr. banske uprave dravske banovine št. 26 z dne 31. t. m. objavlja pravilnik o banoviškem proračunu dravske banovine za leto 1937-38 pravilnik o proračunu izrednih izdatkov in dohodkov občednega sklada dravske banovine za leto 1937-38, proračun izrednih izdatkov in dohodkov občednega sklada dravske banovine za leto 1937-38 obave banske uprave o počitanju občinskih davščin v letu 1937-38, izpremembe v staležu državnih in banoviških uslužencev na območju dravske banovine in razno objave iz »Službenih Novin«.

Iz banoviške službe. Premeščeni so po službeni potrebi uradniški pripravniki cestnega nadzornika Vladimira Jan od cestnega odbora v Prevajah k sestremu cestnemu odboru v Dravograd, arhivski uradnik tajnik sestrega cestnega odbora Franc Stipešič iz Prevajah v Dravograd, banoviški kmetijski uradnik Alfonz Zdolšek od cestnega načelstva v Kranju za arhivskoga uradnika pri sestremu načelstvu v Kamniku, banoviški zvančnik Ivan Kastrevce od kmetijske šole na Grmu k upravi banoviške trdnice in drevesnice v Leskovcu pri Krškem in banoviški zvančnik Franc Zibernert od uprave banoviške kmetijske šole na Grmu k upravi banoviške kmetijske šole v Rakičanu.

— Ili Tata Pauline je učiljena zapustila Fontangesovo hišo. Njej častiljivi gospodči in hčerejo naprtili nedolžnega otročička, da bi tako oprali čast domača hčerke Kristine. Pa tako ji ves, ni treba poslušati razsajanja očeta Fontangesa, joka uboge Kristine in nesrečne Henriette. Težko pa se loči od mladega tajnika Augustina, ki ga... ves drugo boste videli pri Sentjakobčem v soboto v nedeljo zvečer ob 20.15 pri uprizoritvi zavetne veseloigrte »Kdo je papo?« Bombe smeha.

— Ij Koncert Ante Mezetove. V petek, dne 2. aprila bo koncert Ante Mezetove. Paz, let je že nismo slišali na naših koncertih, poudarjujemo da moramo da umetnika stalno napreduje ter da je vsak njen koncert in operni nastop umetniški dogodek prvega reda. Ko je lani nastopila v Monako, je imela toliko in tako lepocen ocen, kar ne kmalu kak umetnik-pevec. Na njen nastop se v resnici veselimo, zato oprožamo občinstvo na petkov koncert. Del koncertnega programa absolvira pianist Pavel Šivic v nekaterih klavirskih skladbami. Natančni program celega koncerta večerje priobčimo jutri. Predpredaja vstopna v knjižarni Glagolje Matice. Koncert bo v veliki filharmonični dvorani.

— Ij Letošnja koncertna sezona je izredno zanimiva, in tudi bogata redki pa so med našimi koncerti koncert za celo, zato tembolj poziravljamo pondeljekov koncert na katerem bo nastopil po enoletnem presledku zopet naš priznanec čelstvo g. Bogomil Leskovic. Če povemo, da bo mladega čelista spremljal na klaviru naša načoljka pianistica rođ. Zora Zarnikova, mislimo vzbudit polno zanimanje med koncertom občinstvom za ta koncert, ki bo v ponedeljek dne 5. aprila ob 20. uri v veliki filharmonični dvorani. O sporedni prihodnosti vstopnice v govorjenju besedilo. Podpirajte človekobljivo društvo s številnim obiskom.

— Ij Strokovno predavanje »Bodoče železniške proge v Jugoslaviji«, bo danes 31. t. m. ob 19.30 uri v glasbeni dvorani »Slovenske glasbenice« v Ljubljani samostojno nastop gluhenomih v Ljubljani. Vstopnice v tem času izjavljajo v prvi red.

— Ij Gluhonemi bodo igrali. V nedeljo dne 4. aprila ob 15. uri popoldne privedejo počasni razstavni čotori. Jubilejni vinski sejem bo prekašal vse dosedanje, saj bo nadil nad 150 najboljših vitezov vina. Tu je pokušnja prvovalna pivo, obiskovalci pa bo preizkusili vsega »Bok« pivovarne »Union« bo za pivo izvedejo vodnik.

— Ij Gradbeni minister v Mariboru. Na velikonočni pondeljek se je mudil v Mariboru gradbeni minister dr. Marko Kožul. Tem dnevnem predavanju je razpravljal z merodajniki činitelji v Mariboru o modernizaciji državne ceste St. Ilj – Maribor. Minister je obljubil vso pomoč, da se bodo cestna debla v mariborski okolici res izvršili.

— Ij Počaka pretekl ponedeljek sta se v Hočah poročila zdravnik g. dr. Janez Kostanjević iz učiteljice gđe Tatjana Stukljeva. Matematu paru, ki sta zvesta prijatelja našega ista, obito sreča.

— Ij Usodepolno maščevanje. Pri sv. Trojici v Slovenskih goricah se je priprnila 21letna ženska zdravnička pomočnica Rudolfina Tašnerja zelo huda nesreča: Ko je naložil na ogenj polen, je nenadoma eksplodirala patrona in krogla je zadeila mladičnica v levo nogo ter je nevarno poškodovala. Kasneje je ugotovilo, da je nekdo iz maščevanja vdelal patrono v poleno, kar bi lahko postalo še usodenje. Tašnerja so prepeljali v mariborsko bolnico.

— Ij Smučar izginil na Pohorju. Za praznično zdravničko delavničko v Neviljcu je utonil v Ljubljanici Franc Mihič iz Olševeka.

— Ij Počaka pretekl ponedeljek sta se v Hočah poročila zdravnik g. dr. Janez Kostanjević iz učiteljice gđe Tatjana Stukljeva. Matematu paru, ki sta zvesta prijatelja našega ista, obito sreča.

— Ij Usodepolno maščevanje. Pri sv

Gostičev povratak in prvi nastop

Ljubljana, 31. marca.
Zelo smo ga pogrešali in v dolgih mesecih brez Gostiča smo se temeljito zavedli, kako je potreben naši operi, kako velika je njegova marljivost, vztrajnost in produktivnost. Tenorja, ki bi bil v šestih sedmih sezona naštudiral in pel toliko različnih, med njimi zelo težkih, napornih opernih partijs, se nismo imeli v opernem ansamblu. Noben nam ni ostal tako dolgo zvest, noben se ni pred nam tako lepo razvijal v pevskem in igralskem pogledu. Celo v opereti je nastopil neštetokrat na posebno radost publike, ki želi, da se tudi v opereti lepo pojde, dobro igra in dobro izgleda.

Zato je užival vseslošno priljubljenost, in lahko rečemo, tudi popularnost. Pa vendar kritika, — ta stima, ta zopri nobedogatereba — ni bila včasih zadovoljna z njegovim načinom petja. Na čast je Gostiču, vedno skromnemu, dobrodušnemu, prav nič tenorski domišljavemu pevcu, da niti sam s seboj ni bil zadovoljen. Zavedal se je, da včasih ne more, kakor bi hotel, da se bi mogel, če bi si pridobil le se malenkosti v pevski umetnosti. Celo najboljši pevci odhajajo vedno iznova v solo, da si odpravijo nedostatke, ki se jim vsilijo v petje in glas med neprestano, tako rekoč obrtno prakso. Celo zlato in bisere je treba včasih dati strokovnjaku, da jih ocisti, ugledi in spravi na nekdanji blešek in kar.

Tako je odšel Gostič prostovoljno na Dunaj, h. gospo Marli Radó Danieli, v solo, ki nam je dala že dva odlična pevca, Metzovo in Dermoto, s imenom med gojenici še nekaj Slovencev, ki obetajo najlepše uspehe.

N. pr. Fratnikovo. O nji mi je sporočila gospa Radó Danieli: »Fratnikova napreduje v neverjetno naglem tempu. Nje je sama

volja, sama smotrost in resnoba. Prvi dunajski impresari jo je slišal in pritiska naložil, da bi jo angažiral. A to bi bilo prezgodaj. Lahko se bo še marsičesa naučila. Ima že ponudbe za gostovanja v Brnu, Prahi in v festivalu v Plzni...«

In druga Slovenka: »Ksenija Kušej kar preseneča, — ima višine à la Erna Sack! — glas ji je sladak in poln...«

Pa tretja: »Wally Smerkolj-Busbachova. Gre tudi naprej, — njena volja dosega neverjetnost!«

In še en znanec, ki smo nanj skoraj že pozabili: Samo Magolič! »Prisel je k nam po daljsem križempotovanju. Strelimi bi, ko bi videli, s kako ogromno resnobo in voljo delata Clovek se raduje, ko čita taka poročila o marljivem in resnem slovenskem pevskem naraščaju na Dunaju. Tja je šel tudi Gostič, čeprav že ugleden operni praktik. Pa je takoj očaral vse. »Gostič je najbolj simpatičen in dobrošuten človek, ki si ga je mogoče misliti. Dela z zelo veliko inteligenco in mi je eden izmed najljubših gojencev, kar sem jih imela doslej. Imel je že več lepih ponudb v Nemčiji, a se oklepava z vso dušo domovine. Škoda! Saj ne rečem, da bi se osvobodil pogodbe v Ljubljani; toda angažman za gostovanje v Nemčiji, ki bi trajal 3–4 tedne, bi mu dal ne le umetniško porast, nego tudi doma višjo ceno...«

Mislim, da ni napak, ako sem navedel le par stavkov, kako sodi priznana tuja umetnika, stroga, neizprosno resna pedagoginja »scuola classicae« na Dunaju.

Gostič se je zdaj vrnil in priredil že svoj koncert. Nisem ga slišal, ker nisem utegnil, a čital sem le eno poročilo. Na velikonočno nedeljo zvečer je to Gostič prvi po svoji vrnitvi v domovino nastopil v partiji Rena-ta in sem ga bil odkritočeno vesel.

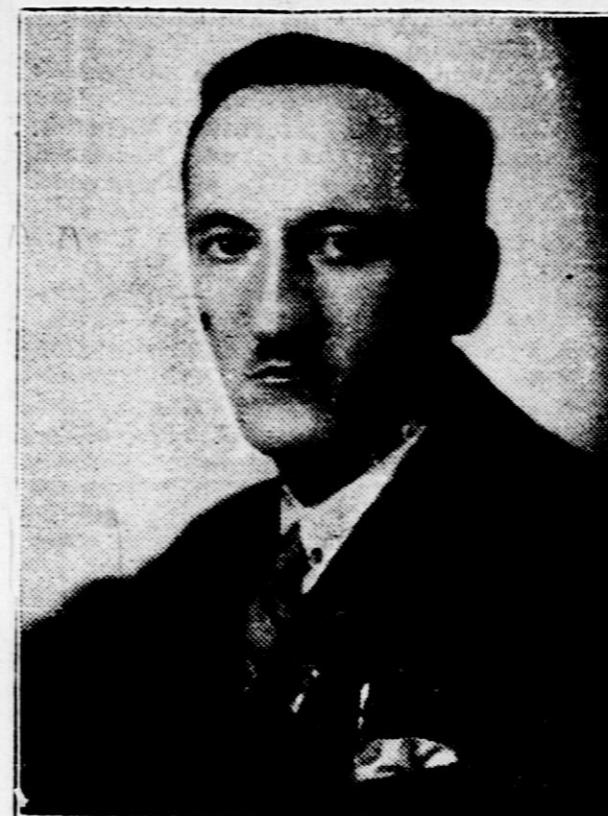
Marsikaj lepega je slišal in videl po dunajskih gledališčih in koncertnih dvoranah, pa tudi dunajsko življenje je nekoliko spoznal. Ne le pri gospo Rado, povsod je pridobil. To se mu pozna na igranjih in nastopanjih ter se izraža prav zelo ugodno. V petju je pokazal znaten predtek: zdaj poje izlazka, višine so mu sproščene, brez napora se popenja kvíšku in sijajno je zapesti visokih not, ki se jih je doslej morda izognil ali pa ni bil ž njimi tako izrazito zmagovit. Glas mu je redno in čutno izpolič, sveč, sočen, blestec, vsa kreacija nekako močnejša, polnokrvnejša. Publiku mu je to radostno priznavala in ga nagrala z zasljenim aplavzom. Zares, Gostič ima toliko materialja, da mu ni treba pravni farsiiranja in napenjanja glasilk ter da poje lahko umirjeno, a se ga dobro čuje v vseh prostorih v operi. Prost operete tla-ke se bo posvečal poslej lahko izključno operi. Zopet dobrodošel!

Fr. G.

Tako je odšel Gostič prostovoljno na Dunaj, h. gospo Marli Radó Danieli, v solo, ki nam je dala že dva odlična pevca, Metzovo in Dermoto, s imenom med gojenici še nekaj Slovencev, ki obetajo najlepše uspehe.

N. pr. Fratnikovo. O nji mi je sporočila gospa Radó Danieli: »Fratnikova napreduje v neverjetno naglem tempu. Nje je sama

pa bil ponovno izvoljen. Glede na povečanje števila članstva je bilo izvoljeni v upravo nekaj novih članov. Določitev delegatov za redni ali izredni zbor je bila prepričljena upravi. Funkcija doba predsednika poteka šele prihodnje leto. Za podpredsednika sta bila ponovno izvoljena gg. Alfonz Longer in Josko Pogačnik.

Predsednik ljubljanskega podobrda
ing. Ladislav Bevc

Pri slučajnostih se je oglašil k besedi zastopnik središnje uprave g. Krejčič. Poročil je da se dela z vso vmenoma na to, da se razmere v organizaciji rezervnih oficirjev menjeno urede. Sedanja središnja uprava bo storila vse, da upraviči zaupanje članstva. Udrženje je krejčič na novo pot. Treba bo pa se mnogo dela, da vzamejo organizacijo rezervnih oficirjev ino mesto v državi, ki ji po njenem pomenu gre. Zdaj je organiziranih komaj 60% rezervnih oficirjev, dela pa pa na to, da bodo organizirani vsi Pozdravljeni zbor v imenu središnje uprave in izraža upanje, da se bo z druženjem in razvojem leta odstraniti vse ovire v razvoju Udrženja rezervnih oficirjev in ratnikov.

Po občnem zboru se je vrnila živahnna konferenca z delegatoma središnje uprave, ki je mogel do podrobnosti spoznati želje, da je bil pravilno izvoljen. Sedanja središnja uprava bo storila vse, da upraviči zaupanje članstva, pa tudi upravičene pritožbe in nevolje članov ljubljanskega podobrda o dno rezervnih oficirjev v njegovem območju. Delegat je objavil, da bo tolmach vse želje in pritožbe središnji upravi, kjer je zavladal nov duh, in kjer se v polni mernosti zavedajo, da je bilo storjenih v preteklosti mnogo pogrešk.

Simpsonova ima dvojnico

Mater Simpsonove je šinila v glavo misel ustavnosti muzeju, ki bi bil v njem zbrani spomini na njenega hčerkico, bodočo vojvodino Windsorsko. Muzej naj bi bil na meščem v rodbinskem penzionu, last matere Simpsonove v Baltimoru. Ta misel je čisto ameriška in zanimivo je, da je prišla že pred meseci pod naslovom »simpsonova v javnosti vest, da so se s podobno mislio ukvarjali tudi baltimorski prijatelji Simpsonove, kar pa ni bilo povsem točno.

Mati Simpsonove je zelo energična dame in za svoj bodoči muzej je že najela razvratnijo, neko Parizanko, ki je presestljivo podobna Wallis Simpsonovi. Ameriški tisk je že prinesel celo vrsto fotografij dvojnike bodoče vojvodine Windsorske. Vojska Windsorska pa ni posebno navdušen za potetje svoje bodoče tašče. Simpsonova je celo povabilo svojo dvojnico na grad v Turaine, kjer je hotela pregovoriti, da bi opustila svoje potovanje v Ameriko. Razgovor pa ni prinesel nobenega uspeha, kajti mlada Parizanka hoče na vsak način v Ameriko. Nova pogajanja so se vrstile v Pariz, kjer se je podjetnemu fotomaterjem posrečilo ovekovečiti Simponsone na Place de la Concorde. Nesreča je pa v tem, da ljudje zdaj ne vedo, ali je na sliki bodoča vojvodinja ali pa njena dvojnica.

Par čevljev za 14,000.000 dolarjev

Kanadski tovarnarji čevljev so sklenili poritarje angleški kraljici za kronanje par čevljev, pokritih z demanti in rubini. To bodo pač najdražji čevljiv na svetu, saj bodo vejal: 14 milijonov dolarjev.

Hotelsko restavracijo so zapirali — luči so jeli ugasači.

Gostje so vstajali. Tudi Morran in njegovi prijatelji so se pripravljali k odhodu.

— Kaj ne poideš z nami, Bill? — je vprašal eden izmed njih videč, da se Morran poslavlja. — Vsi smo se namenili k miss Lengly in njenim prijateljicam. Laho si prepričan, da se ne bom dolgočasili.

— K igralki? — je vprašal Bill.

— Na svetu je samo ena miss Lengly, — so se zasmehali Morranovi prijatelji. — No, kar z nami pojdi, ne bo ti žal.

— Ne, hvala, raje pojdem domov.

Nehote se je moran spomnil, da ima v žepu svezen in obselj, da je neponujljiv strah, da bi se utegnil kaj zgoditi. Rad bi bil čim prej doma, da bi ga spravil v svojo blagajno.

— Ne, — pojdem domov. Zbogom in dobro zabavo.

Morran je dvignil dva prsta h klobuku, počasi se je obrnil in hitro odšel.

Bill je bil ves zatopljen v svoje misli. Ne da bi videl, je šel mimo dveh beračev in tudi slišal, kako sta strupeno zaklicala za njim: kapitalistična zaleda!

Zdramil se je iz zamišljjenosti šele, ko je opazil lastno senco, ki mu je sledila po belem tlaku. Stresel se je kakor da ga zebe, a vendar ga ni zeblo. Hiša na obeh straneh ulice so se mu zdele neresnične in oddaljene v bledi mesečini.

Hiša, ki jo je pogosto videl in o kateri je vedel, da je rdeča, se mu je zdela v mesečini bela kakor kreda. Še nikoli ni opazil tega čudnega učinka luninega sveta in zato ga je presenetil, zdel se mu je skoraj strahoten.

Ulica je bila povsem prazna in odmev lastnih korakov mu je šel na živec. Razmišljal je, kaj neki se godi z njim, toda vedel je samo, da ga je obšel čuden, nerazumljiv občutek, kakor svarilo, da se mu bo nekaj pripetilo. Ta občutek je imel od trenutka, ko je zagledal mlado lepotico in ko je dobil od Harrisa sveženj.

Hreščec zvoki avtomobilске hupe ga je opozoril nase, da se je ozrl naravnost v oslepilno bela svetlobna stožca avtomobila, ki je v polni hitrosti vozil proti njemu. Opazil je, da je zmanjšal hitrost, potem se je pa naenkrat ustavil in Morran je vedel, kako je izstopila mlada žena. Ozrla se je na vse strani, kakor bi se nečesa bala, potem je pa skočila k vratom hiše, pred katero se je bil avto ustavil.

Morran se je zdrznil. V svitu luči je spoznal mlado ženo.

Bila je ona. Bill se je ustavil, kakor vkopan od presenečenja. Nobenega dvoma ni bilo. Ta dražljiva, očarljiva postava, ki je tako hitro smuknila v hišo, je bila ona. Da, oči ga niso varale, ona je bila.

Morran je hitel naprej. Avto je nadaljeval svojo pot in kmalu je privozil mimo njega.

Giroplan — letalo bodočnosti

Izumitelj Louis Breguet računa, da bo mogoče prileteti z njim iz Pariza v New York v 10 urah

lerji, imamo tudi načrt M. G. de la Landella. To je ladja, ki naj bi jo dvigalo v zračne višave osem štirikrilnih propelerjev s pogonom parnega stroja. Ta ladja je močno podobna po svoji konstrukciji Verneve Albatrosu.

To priča, da je misel vodoravnih propelerjev, ki dajejo dvigalo in vodilno silo strojem, že zelo stara. I giroplan v avtogradu je načrtoval, da bo mogoče z njim preleteti pot iz Pariza v New York v 10 urah. Giroplan ali je bil tip letala, ki mu pripada bodočnost.

Bilo so časi, ko so se ostro borili med seboj zagovorniki balonov in zrakoplovov na eni strani in pristaši aeroplakov, letal, na drugi strani. Zmagala so letala in njihova zmaga je bila prevrtevna, popolna. Baloni in zrakoplov, posebno nemški Zeppelin, so izjema, ki samo potrujejo pravilo. Vajen smo se misliti, da so aeroplani bodisi eno- ali dvokrilih z enim ali s celo vrsto propelerjev sprejet zaenkrat najboljša letala, čeprav njihov razvoj se ni končan. Varnost aeroplakov je vedno večja. Z njihovo pomočjo so zlaj povezani med seboj vsi deli sveta.

Zadnje čase se pa oglašajo v letalskem svetu možje, ki pravijo, da utegne imeti prav ing. Maurice Bert, ki trdi, da je giroplan tip bodočega letala. Ne gre samo za Breguetov giroplan, ki je znagnal nedavno ostanek francoskega letalskega ministarstva, ko je šlo za to, kako dolgo more ostati letalo v zraku na istem mestu. Gre tudi za poskuse, ki jih je delal Juan de la Cierba s svojim avtogram, ki tudi nimajo nosnih ploskev. Gonilni propeler ima spredaj velik horizontalen propeler pa nima lastnega pogona. Novi poskusi in nove konstrukcije bodo prinesle odgovor na vprašanje, ali je aeroplan z nosnimi ploskvami končni tip letala bodočnosti ali ne. Zaenkrat moramo priznati, da ima sedanji aeroplani v tej borbi veliko časovno in tehnično prednost.

Toda tu lahko rečemo: vse je že bilo na svetu, to ni nič novega. Laho bi posegli nazaj do Leonarda da Vincijsa, kjer se prav za prav začenja misel avtogram, ali giroplana. Toda ostanimo kar pri Julesu Verneu, med mladino takoj priljubljenemu pisatelju. Verne je verjal, da se bo ljudem posrečilo izumiti stroj, ki bo obvladal zrak. Bil je nasprotnik balonov in zrakoplovov, veroval, da bo v letalu. Američanom pravi jasno, da se bodo njegove ideje uresničile šele, ko napoči pravi čas. Verne Albatros pa bolj približuje avtogramu giroplana, kakor aeroplantu. Pisatelj je razčlenil vodoravnimi propelerji, s stroj brez nosnih ploskev.

Od kdo je vzel Verne to misel? Pisatelj ni bil samo fantast z bujno domišljijo in pogledom v bodočino. Verne se je zanimal za svojo dobo, videti in poznati je hotel vse, kar so delali tehniki okrog sveta. In v njegovi dobi so ljudje mnogo razmišljali o vodoravnih propelerjih, ki bi mogli držati letalo teže od zraka v zraku. Iz dobe, ko je Verne rešil vprašanje zrakoplovstva s svojim Albatrosom, z ladjo spodaj, nad krovom na drogovih pa vodoravnimi propelerji.

AMERIŠKA REDKOST

— V Ameriki živi slavna filmska igralka, ki se ni ločena.

— Beži no, ta je pa bosa!

— In vendar je res. Ta ameriška redkost je Shirley Temple.

V SOLI

Učitelj: Zakaj si prišel prepozno v solo, Bizovičar?

— Zaspal sem, gospod učitelj.

— A ti, Novčan?

— Jaz sem šel klicat Bizovičarja.

— Zakaj si pa zamudil ti, Novak?

— Jaz sem čakal Bizovičarja in Novljana.

ZAHVALA

Ob briki izgubi našega dobrega soproga, očeta, brata, starega očeta, strica in tista, gospoda

Antona Šramela

finančnega uradnika v pokolu,

se najiskrenje zahvaljujemo za vse izraze sočutja.

Toplo in iskreno se zah